

Ministerul Educației al Republicii Moldova
IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Economie și Finanțe,
G. Palade
"12 iunie 2017"

Curriculumul modular

F.07.O.016 Analiza economico-financiară

Specialitatea: **41310 Planificarea si administrarea afacerilor**

Calificarea: **Tehnician planificare**

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

1. Elena Prigalo, gr. didactic superior, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Economie și Finanțe

Director _____

Gabriel Palade

"12" iunie 2017

Recenzenți:

1. Zimagro-Plus SRL, r-nul Criuleni, satul Bălțata, Contabil șef

Daranuța Natalia

2. Valalim SRL, str. M. Costin 26/6, Chișinău, Director

Jerege Valeriu

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	5
III. Competențele profesionale specifice modulului	6
IV. Administrarea modulului.....	7
V. Unitățile de învățare.....	8
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	16
VII. Studiu individual ghidat de profesor	17
VIII. Lucrările practice recomandate	18
IX. Sugestii metodologice	19
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	23
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	26
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	26

I. Preliminarii

Timpurile în care trăim se caracterizează printr-un ritm alert al transformărilor, al mutațiilor de tot felul și nu există, deocamdată, nici un indiciu că el va încetini. Mediul economic nu stă pe loc, este în evoluție continuă, apar noi transformări, astfel încât atunci când noul sistem este gata să funcționeze, datele sunt din nou modificate, iar agentul economic riscă să fie tot atât de neadaptat și nepregătit.

În aceste condiții, apare necesitatea ca orice organism economic să se adapteze, să se transforme și să se schimbe pentru a putea supraviețui și să funcționeze în mod corespunzător.

În acest amplu proces un rol deosebit îi revine cunoașterii. Cu cât mai profund se cunoaște domeniul de activitate cu atât sunt mai mari posibilitățile efectuării unei activități eficiente și profitabile. În acest context, un rol deosebit îl are „Analiza economico-financiară” una din disciplinele de profil pentru elevii specialității Planificarea și administrarea afacerilor.

Pornind de la faptul că analiza este o metodă a cunoașterii se poate spune că în procesul de conducere, analiza economico-financiară reprezintă un instrument operațional care permite cunoașterea stării sistemului și luarea măsurilor de reglare a disfuncționalităților. Procesul de conducere se caracterizează printr-un ansamblu de intervenții prin care se prevede, se organizează și se coordonează activitatea firmei, se iau decizii și se controlează activitatea acesteia în vederea realizării obiectivelor curente și de perspectivă cu respectarea principiilor de eficiență economică și utilitate socială.

Îndeplinind o dublă funcție de diagnoză și reglare, analiza economico-financiară constituie un instrument indispensabil al conducerii eficiente a activității entității. Rolul studierii acestei discipline rezidă din următoarele:

- analiza economică reprezintă un mijloc indispensabil în elaborarea unor planuri reale, temeinice fundamentate din punct de vedere științific;
- analiza economică este un instrument operativ de cunoaștere și de reglare a procesului îndeplinirii planului;
- analizei economice îi revine rolul de a contribui la asigurarea unui echilibru permanent la îmbunătățirea rezultatelor economico-financiare.

Curriculumul unității de curs “Analiza economico-financiară” este unul din modulele fundamentale în pregătirea specialiștilor din domeniul finanțelor și este responsabil atât pentru formarea erudiției unui bun specialist în ramură, cât și pentru cunoștințele speciale în domeniu. Acesta va permite elevilor să acumuleze cunoștințe privind interpretarea corectă și cuantificarea cât mai exactă a fenomenelor economice, specifice relațiilor economiei de piață.

Statutul Curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs “Analiza economico-financiară” este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire elevilor în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor activa în cadrul diverselor entități economice, instituții publice, etc., în conformitate cu sarcinile de lucru sau vor deschide și gestiona propriile afaceri.

Funcțiile de bază ale Curriculumul sunt:

- didactică și desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe competențe;
- acte normative ale procesului de predare-învățare-evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea pe competențe;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientare a procesului educațional spre formare de competențe la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitățile din domeniul economiei, administrării afacerilor, dar și alte domenii de activitate;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Scopul Curriculumului este de a transmite elevilor noțiunile fundamentale privind deschiderea și gestionarea unei afaceri și de a le oferi deprinderi practice de conducere a activității unei entități economice.

Pentru studierea acestui modul este necesară studierea prealabilă a următoarelor unități de curs:

- F.02.O.010 Bazele antreprenoriatului,
- S.04.O.018 Bazele managementului,
- S.05.O.021 Firma de exercițiu I,
- S.06.O.022 Firma de exercițiu II,
- S.02.O.032 Practica de inițiere în specialitate,
- S.04.O.033 Practica de specialitate I,
- S.06.O.034 Practica de specialitate II,
- S.07.O.025 Gestiunea financiară a întreprinderii,
- S.07.O.026 Managementul proiectelor

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Prin conținutul său "Analiza economico-financiară" va permite elevilor să înțeleagă mai profund rolul acesteia ca element necesar al sistemului de gestiune, obiectul și metoda ei; de a însuși procedeele metodice de analiză a indicatorilor rezultativi și de a-și clarifica sursele de informație necesare pentru a efectua profesional o analiză economică.

Într-un mediu economic a cărui tendință principală este transformarea din complicat în complex, analiza economico-financiară are rolul de a explica fenomenele economice și financiare prin intermediul relațiilor delimitate în cadrul unui ansamblu de elemente (analiză structurală) și prin intermediul factorilor de influență (analiză factorială). De asemenea, analiza se poate efectua sub diverse forme (tipuri) cu scopul de a răspunde cât mai bine obiectivelor stabilite, iar etapele de realizare se pot adapta condițiilor economice concrete.

Prin scopul său, analiza economică va contribui la însușirea procedeele metodice, sistemelor factoriale, concluziilor textuale și la elaborarea măsurilor concrete cu privire la mobilizarea rezervelor interne în practică, surselor informaționale utilizate în procesul analizei, cât și etapelor de efectuare a lucrului analitic la entitate.

Cu ajutorul analizei se cercetează lucrurile și fenomenele, se descoperă structura lor internă, se stabilesc relațiile de cauzalitate și evident, legile formării și desfășurării lor, fapt ce permite nu numai evaluarea situației la un moment dat, ci și mișcarea în viitor ca urmare a condițiilor și a acțiunii umane colective. Analiza economică cercetează activitățile din punct de vedere economic, esențialul constituindu-l sesizarea relațiilor cauză-efect. Interpretarea rezultatelor analizei economice se realizează prin intermediul relației cauză-efect și oferă suportul unor concluzii necesare elaborării unui diagnostic financiar de evaluare a punctelor tari și a punctelor slabe ale activității entității.

Unitatea de curs oferă elevului posibilitatea de a se integra cu succes în activitatea profesională.

Atitudinile și comportamentele caracteristice unui specialist în domeniu corect și onest, formate în cadrul acestei unități de curs, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes.

Nivelul calitativ al procesului educațional este condiționat și de stilul de predare și strategia didactică utilizată de către profesori. Utilizarea metodelor în context formativ îi vizează atât pe profesori cât și pe elevi și presupune o participare activă prin efort comun vizând atingerea achizițiilor finale. Metodele centrate pe elev stimulează gândirea, capacitatea de comunicare, voința, motivația, interesul.

Un imperativ al timpului reprezintă utilizarea tehnologiilor informaționale moderne în procesul educațional. Resursele web pot fi folosite la selectarea unor conținuturi informaționale de ultimă oră, la modelarea unor situații practice.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru studierea următoarelor module:

S.08.O.035 Practica ce anticipează probele de absolvire.

S.08.O.027 Planificarea operațională,

S.08.O. 028 Managementul calității,

S.08.O.029 Strategii investiționale,

S.08.O.030 Riscuri în afaceri economice.

III. Competențele profesionale specifice modului

1. Selectarea informației ce caracterizează diferite laturi ale activității entităților economice din rapoartele statistice, financiare și registrele contabile pentru efectuarea lucrului analitic.
2. Identificarea factorilor ce modifică indicatorii rezultativi și stabilirea formelor de legătură dintre aceștia.
3. Aplicarea modelelor factoriale privind cuantificarea influenței factorilor la modificarea indicatorilor economico-financiar de bază ai entității.
4. Relevarea rezervelor interne privind sporirea eficienței utilizării resurselor, creșterea volumului producției fabricate, veniturilor din vânzări; reducerii costului la un leu producție fabricată, cheltuielilor perioadei la un leu venituri din vânzări.
5. Aprecierea dinamicii și structurii profitului perioadei de gestiune până la impozitare, profitului brut, rezultatelor financiare din activitățile operațională și neoperațională.
6. Calcularea ratelor de rentabilitate și aprecierea evoluției acestora.
7. Identificarea factorilor generali și detaliați și cuantificarea influenței lor la modificarea profitabilității vânzărilor, rentabilității comerciale, rentabilității activelor, capitalului propriu și permanent.
8. Utilizarea metodelor de analiză pe verticală și orizontală în aprecierea eficienței utilizării patrimoniului entității, calculul patrimoniului net și efectuarea analizei factoriale a acestuia, calculul influenței factorilor la modificarea vitezei de rotație a activelor.
9. Aplicarea metodei ratelor pentru estimarea eficienței economice a utilizării capitalului și a stabilității financiare.
10. Determinarea capacității de plată și a solvabilității entității, calculul fluxului net de mijloace bănești, efectuarea analizei structurale și factoriale a acestuia.

IV. Administrarea modulului

Modul de administrare a modulului va fi redat în formă de tabel.

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	120	30	30	60	examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Obiectul și metoda analizei economice. Metodele de studiere prealabilă și apreciere calitativă a fenomenelor economice		
UC1. Clasificarea indicatorilor, factorilor și rezervelor în analiza economică. UC2. Utilizarea tehnicilor de studiere prealabilă și apreciere calitativă a fenomenelor economice.	1. Conținutul analizei economice ca știință. 2. Obiectul analizei economice. 3. Indicatorii economici și clasificarea lor. 4. Factorii în analiza economică și clasificarea lor. 5. Rezerve în analiza economică și clasificarea lor. 6. Metoda analizei activității economice. 7. Noțiunea de metode (procedee metodice) ale analizei economice și clasificarea lor. 8. Tehnicile de studiere prealabilă și aprecierea calitativă a indicatorilor. 8.1.Comparația. 8.2.Gruparea. 8.3.Calcularea mărimilor relative. 8.4.Calcularea mărimilor medii. 8.5.Întocmirea tabelor analitice. 9. Tipurile legăturii factoriale, formarea și transformarea sistemelor factoriale.	A1. Calcularea indicatorilor, factorilor și rezervelor interne ale entității. A2. Comparația, gruparea, calcularea mărimilor relative și medii în procesul studierii prealabile și aprecierii calitative a indicatorilor. A3. Întocmirea tabelor analitice.
2. Metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe		
UC3. Aplicarea metodelor de calcul a influenței factorilor după procedeele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe.	1. Metoda balanțieră sau metoda input-ouput și aplicarea ei în analiza economică. 2. Metoda substituțiilor în lanț (metoda iterării), esența și aplicarea ei în analiza economică.	A4. Aprecierea influenței factorilor asupra indicatorului rezultativ prin metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	3. Varietățile metodei substituțiilor în lanț: 3.1. Metoda diferențelor absolute. 3.2. Metoda diferențelor relative. 3.3. Metoda indicilor. 3.4. Metoda recalculării indicatorilor. 4. Metoda participării prin cotă, esența și aplicarea ei în analiza economică. 5. Metode de analiză pe verticală, pe orizontală și metoda ratelor.	
3. Analiza programului de producție și comercializare. Factorii de producție și eficienței utilizării acestora.		
UC4. Aprecierea îndeplinirii programului de producție și comercializare în scopul argumentării rezultatelor obținute.	1. Corelația indicatorilor privind volumul programului de producție și comercializare. 2. Aprecierea generală a îndeplinirii programului de producție și comercializare. 3. Analiza îndeplinirii programului de producție după structură și sortimente 4. Analiza calității și competitivității producției. 5. Analiza valorii adăugate. 6. Analiza veniturilor din vânzări. 7. Aprecierea poziției entității pe piața de desfacere.	A5. Examinarea corelațiilor reciproce dintre indicatorii de volum ai programului de producție și comercializare. A6. Calcularea influenței factorilor la modificarea valorii producției fabricate și a venitului din vânzarea produselor finite. A7. Aplicarea metodelor de analiză a programului de producție după structură, pe sortimente, a calității și competitivității producției. A8. Aprecierea influenței factorilor generali și detaliați la devierea valorii adăugate. A9. Analiza structurii în dinamică a veniturilor din vânzări. A10. Calcularea influenței factorilor la modificarea veniturilor din vânzarea produselor finite.
4. Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora		
UC5. Evaluarea asigurării entității cu resurse umane și utilizarea lor rațională în procesul de producție.	1. Analiza asigurării entității cu resurse de muncă sub aspect cantitativ, structural și calitativ.	A11. Aprecierea asigurării entității cu resurse umane sub aspect cantitativ, structural și calitativ. A12. Calcularea influenței factorilor la devierea timpului efectiv utilizat (în om-zile și om-ore).

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	- Analiza mobilității și stabilității resurselor umane. - Analiza utilizării timpului de muncă. - Analiza productivității muncii. - Calculul influenței factorilor de muncă la modificarea indicatorilor activității de bază (valorii producției fabricate, valorii adăugate, veniturilor din vânzări).	A13.Determinarea influenței factorilor la modificarea productivității muncii anuale a unui salariat și a unui muncitor. A14.Aplicarea modelelor factoriale vizând utilizarea resurselor de muncă la modificarea valorii producției fabricate și veniturilor din vânzări. A15.Evidențierea rezervelor interne la entitate privind sporirea eficienței utilizării resurselor umane.
5. Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora		
UC6. Estimarea gradului de asigurare al entității cu mijloace fixe și a eficienței utilizării potențialului tehnic pentru desfășurarea unei activități profitabile.	- Analiza dinamicii, structurii și stării funcționale a mijloacelor fixe. - Analiza eficienței utilizării mijloacelor fixe în baza indicatorilor sintetici. - Analiza factorială a randamentului mijloacelor fixe. - Analiza folosirii mașinilor și echipamentelor productive. - Calculul influenței factorilor generali și detaliați privind utilizarea mijloacelor fixe la devierea valorii producției fabricate.	A16.Aprecierea componenței, structurii și stării funcționale a mijloacelor fixe de producție. A17.Aplicarea formulelor de calcul a randamentului mijloacelor fixe și a capacității mijloacelor fixe. A18.Determinarea influenței factorilor generali și detaliați la modificarea randamentului mijloacelor fixe productive și randamentului mijloacelor fixe active. A19.Calcularea influenței factorilor ce țin de folosirea mașinilor și echipamentelor productive la devierea valorii producției fabricate. A20.Calcularea influenței factorilor generali și detaliați privind utilizarea mijloacelor fixe la modificarea volumului producției fabricate. A21.Evidențierea rezervelor interne privind sporirea eficienței utilizării mijloacelor fixe de producție.
6. Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora		
UC7. Aprecierea gestionării eficiente a resurselor materiale în baza normării stocurilor de materii	Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale.	A22.Calcularea coeficienților de aprovizionare și de asigurare cu resurse materiale.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
prime și materiale.	- Analiza stocurilor de bunuri materiale. - Analiza eficienței utilizării resurselor materiale în baza indicatorilor sintetici. - Analiza factorială a consumului specific. - Calculul influenței factorilor privind utilizarea resurselor materiale la modificarea valorii producției fabricate și volumului fabricării produselor concrete.	A23.Determinarea duratei de imobilizare a stocului de materiale în zile de consum. A24.Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor la modificarea consumului specific de materiale. A25.Cuantificarea influenței factorilor vizând asigurarea și utilizarea unui material concret la fabricarea produsului concret. A26.Determinarea influenței factorilor generali privind asigurarea și utilizarea resurselor materiale la devierea valorii producției fabricate. A27.Evidențierea rezervelor interne privind sporirea eficienței utilizării resurselor materiale.
7. Analiza costului de producție și cheltuielilor entității		
UC8.Aplicarea diverselor procedee de analiză a costului de producție în scopul obținerii veniturilor maxime. UC9.Aprecierea cheltuielilor entității în scopul determinării rezultatului financiar.	- Analiza nivelului, dinamicii și structurii costului producției. - Analiza costurilor materiale directe în costul producției fabricate. - Analiza costurilor cu personalul directe în costul producției fabricate. - Analiza costurilor indirecte de producție. - Analiza factorială a costului la un leu de producție fabricată. - Analiza structurii cheltuielilor entității pe tipuri de activități. - Analiza cheltuielilor de distribuire. - Analiza cheltuielilor administrative. - Analiza altor cheltuieli operaționale. - Analiza cheltuielilor pentru întreținerea	A28.Aprecierea structurii costului producției după elemente și articole de calculație. A29.Determinarea influenței factorilor la modificarea costurilor directe în costul producției fabricate. A30.Analiza structurii costurilor indirecte de producție. A31.Calcularea influenței factorilor la modificarea costurilor indirecte de producție variabile. A32.Cuantificarea influenței factorilor la modificarea costului la un leu de producție fabricată. A33.Evidențierea rezervelor interne de reducere a costului de producție. A34.Analiza structurii în dinamică a cheltuielilor pe feluri de activități. A35.Determinarea influenței factorilor asupra modificării cheltuielilor perioadei. A36.Aprecierea modificărilor în componența și

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	forței de muncă.	structura cheltuielilor pentru întreținerea forței de muncă. A37.Calcularea influența factorilor generali și detaliați la modificarea fondului de retribuție.
8. Analiza profitului		
UC10. Aplicarea tehnicii de analiză factorială a indicatorilor de profit în scopul identificării disponibilităților și posibilităților de dezvoltare a entității.	1. Noțiunea de profit, indicatorii de profit și metoda de calcul a acestora. Importanța analizei profitului. Analiza dinamicii și structurii profitului (pierderii) până la impozitare. 2. Analiza factorială a profitului (pierderii) din activitatea operațională. 3. Analiza profitului brut (pierderii brute). 4. Analiza profitului (pierderii) din alte activități. 5. Analiza repartizării profitului net.	A38.Operarea cu indicatorii de profit reflectați în situațiile financiare. A39.Calcularea în mod analitic a profitului brut, profitului până la impozitare, profitului net, profitului din activitatea operațională și din alte activități. A40.Calcularea influenței factorilor respectivi la modificarea indicatorilor de profit. A41.Alegerea deciziilor optime privind utilizarea profitului net la entitate. A42.Deducerea rezervelor existente la entitate cu privire la sporirea indicatorilor de profit.
9. Analiza rentabilității		
UC11. Determinarea performanțelor entității prin prisma examinării etapelor procesului de analiză economico-financiară a ratelor de rentabilitate.	1. Noțiunea de rentabilitate, indicatorii rentabilității și metoda de calcul a lor. 2. Analiza indicatorilor rentabilității producției. 3. Analiza indicatorilor rentabilității activelor. 4. Analiza indicatorilor rentabilității capitalului.	A43.Gruparea indicatorilor rentabilității în cadrul entității. A44.Aprecierea dinamicii indicatorilor de rentabilitate în baza datelor Bilanțului și Situației de profit și pierdere. A45.Calcularea influenței factorilor generali și detaliați la modificarea indicatorilor rentabilității. A46.Estimarea pragului de rentabilitate ca instrument de planificare a veniturilor necesare pentru acoperirea costurilor fixe și variabile ale entității. A47.Evidențierea rezervelor existente la entitate privind

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
		sporirea indicatorilor rentabilității.
10. Analiza situației patrimoniale		
UC12. Evaluarea gestiunii eficiente a patrimoniului entității.	1. Însemnătatea, sarcinile și sursele informaționale ale analizei situației patrimoniale a entității. 2. Aprecierea generală a mărimii și evoluției patrimoniului entității la valoarea reală. 3. Analiza structurală a patrimoniului. 4. Calculul și analiza patrimoniului net. 5. Analiza ratelor de rotație a activelor. 6. Efectul economic și căile de accelerare a rotației activelor.	A48.Aprecierea componenței și structurii patrimoniului entității la valoarea contabilă. A49.Determinarea valorii patrimoniului net și a influenței factorilor la modificarea acestuia. A50.Distingerea ratelor de structură și eficiență a activelor entității. A51.Determinarea valorii indicatorilor de rotație a activelor. A55.Calcularea influenței factorilor la modificarea duratei (vitezei) de rotație a activelor și părților componente a acestora. A56.Evidențierea rezervelor interne privind sporirea eficienței și accelerarea rotației activelor la entitate.
11. Analiza surselor de finanțare a activelor		
UC13. Evaluarea surselor de finanțare la formarea patrimoniului necesar pentru desfășurarea activității economico-financiare a entității.	1. Conținutul economic și necesitatea analizei surselor de finanțare a activelor. 2. Aprecierea generală a surselor de finanțare a activelor. 3. Analiza capitalului propriu. 4. Analiza nivelului de îndatorare a entității.	A57.Aprecierea generală a surselor de finanțare a activelor altor entități reflectate în bilanț. A58.Aplicarea tehnicii de analiză a eficienței utilizării surselor prin metoda ratelor. A59.Determinarea structurii surselor de finanțare a activelor în dinamică. A60.Estimarea eficienței nivelului de achitare și de retragere a capitalului social și a capacității de manevrare a capitalului propriu. A61.Analiza nivelului de îndatorare a entității.
12. Analiza creanțelor și datoriilor curente		
UC14.Verificarea stării creanțelor și datoriilor pentru	1. Conținutul economic și importanța analizei	A62.Examinarea modului de evaluare generală a

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
gestionarea eficientă a acestora.	creanțelor și datoriilor curente. 2. Aprecierea generală a creanțelor și datoriilor curente. 3. Analiza structurii creanțelor și datoriilor curente după tipul acestora, conținutul economic și caracterul de achitare. 4. Analiza rotației creanțelor și datoriilor curente.	dinamicii creanțelor și datoriilor curente. A63.Determinarea ponderii creanțelor în suma activelor totale și suma activelor circulante. A64.Determinarea ponderii datoriilor curente în valoarea surselor totale și a datoriilor totale. A65.Întocmirea bilanței creanțelor și datoriilor curente. A66.Aprecierea structurii creanțelor și a datoriilor curente după următoarele criterii: tipul acestora, conținutul economic și caracterul de achitare. A67.Desfășurarea analizei factoriale a duratei de rotație a creanțelor și datoriilor curente.
13. Analiza fondului de rulment net		
UC15. Determinarea echilibrului financiar prin armonizarea resurselor cu nevoile entității.	1. Noțiunea fondului de rulment și necesitatea analizei acestuia. 2. Calculul și aprecierea dinamicii mărimii reale a fondului de rulment net. 3. Analiza factorială a fondului de rulment net. 4. Analiza concordanței dintre fondul de rulment net și volumul vânzărilor. 5. Analiza respectării normativului fondului de rulment net.	A68.Ilustrarea modalităților de determinare a fondului de rulment net. A69.Aprecierea dinamicii mărimii reale a fondului de rulment. A70.Calcularea influenței factorilor respectivi la modificarea fondului de rulment net. A71.Aprecierea respectării normativului fondului de rulment net. A72.Evidențierea cauzelor posibile ale devierii fondului de rulment net de la normativ.
14. Analiza lichidității		
UC16. Analiza indicatorilor ce caracterizează strategia entității din punct de vedere a capacității de plată.	1. Conținutul economic și importanța analizei lichidității. 2. Clasarea activelor și surselor de formare a acestora pentru analiza lichidității.	A73.Aprecierea indicatorilor de lichiditate utilizați în activitatea economico-financiară. A74.Aranjarea activelor după gradul de lichiditate și a surselor de formare a acestora după scadență

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	3. Analiza expresă a lichidității. 4. Analiza factorială a lichidității.	pentru analiza lichidității. A75. Ilustrarea modului de calcul a indicatorilor lichidității. A76. Calcularea influenței factorilor generali și detaliați asupra modificării lichidității pentru depistarea cauzelor ce au determinat modificarea acesteia.
15. Analiza fluxurilor de numerar		
UC17. Evaluarea capacității entității de a genera numerar, precum și a necesităților entității de a utiliza fluxurile de numerar, respectiv a momentului și siguranței generării lor.	1. Esența fluxurilor de numerar și necesitatea analizei acestora. 2. Aprecierea generală a fluxurilor de numerar. 3. Analiza structurală a fluxurilor de numerar. 4. Analiza factorială a fluxurilor de numerar. 5. Analiza concordanței dintre rezultatele financiare și fluxurile de numerar.	A77. Aprecierea generală a fluxurilor de numerar. A78. Ilustrarea modului de analiză structurală a fluxurilor de numerar. A79. Aplicarea tehnicii de analiză factorială a fluxurilor de numerar. A80. Analiza fluxurilor de numerar prin metoda ratelor. A81. Aprecierea suficienței fluxurilor de numerar pentru asigurarea creșterii potențialului productiv și plății dividendelor.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Obiectul și metoda analizei economice. Metodele de studiere prealabilă și apreciere calitativă a fenomenelor economice	8	2	-	6
2.	Metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe	16	4	6	6
3.	Analiza programului de producție și comercializare. Factorii de producție și eficienței utilizării acestora.	22	2	2	18
4.	Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora	6	2	4	-
5.	Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora	4	2	2	-
6.	Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora	2	2	-	-
7.	Analiza costului de producție și cheltuielilor entității	6	2	4	-
8.	Analiza profitului	12	2	2	8
9.	Analiza rentabilității	4	2	2	-
10.	Analiza situației patrimoniale	18	2	2	14
11.	Analiza surselor de finanțare a activelor	2	2	-	-
12.	Analiza creanțelor și datoriilor curente	4	2	2	-
13.	Analiza fondului de rulment net	2	-	2	-
14.	Analiza lichidității	12	2	2	8
15.	Analiza fluxurilor de numerar	2	2	-	-
	Total	120	30	30	60

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Obiectul și metoda analizei economice. Metodele de studiere prealabilă și apreciere calitativă a fenomenelor economice			
Schema desfășurării analizei economico-financiare. Relațiile de interacțiune dintre entitate și societate.	Referate, eseuri, Postere	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	Conform graficului stabilit
2. Metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe			
Cercetări statistice. Situatii financiare. Planul de afaceri. Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi.	Referate, eseuri, postere, studii de caz	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	Conform graficului stabilit
3. Analiza programului de producție și comercializare. Factorii de producție și eficienței utilizării acestora.			
Situația de profit și pierdere; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice (anuală a produselor industriale, trimestrială nr.5-CI). Fișe de inventar ale evidenței analitice a mijloacelor fixe; Registrele evidenței sintetice a intrării, funcționării utile și ieșirii mijloacelor fixe; Registrele de evidență operativă a folosirii timpului de lucru al mașinilor, utilajelor și instalațiilor de transmisie.	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	Conform graficului stabilit
8. Analiza profitului			
Situații financiare; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	Conform graficului stabilit
10. Analiza situației patrimoniale			
Bilanțul entității; Situația de profit și pierdere; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice	Studii de caz; Referate; Proiecte individuale; Proiecte în grup; Probleme rezolvate.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	Conform graficului stabilit

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
14. Analiza lichidității			
Bilanțul entității; Situția de profit și pierdere; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate. Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	Conform graficului stabilit

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Metodele de studiere prealabilă și apreciere calitativă a fenomenelor economice	Comparația, gruparea, calcularea mărimilor relative și medii în procesul studierii prealabile și aprecierii calitative a indicatorilor. Întocmirea tabelelor analitice.	2
2.	Metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe	Aprecierea influenței factorilor asupra indicatorului rezultativ prin metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe: - metoda balanțieră - metoda substituirii în lanț și varietățile ei; - metoda participării prin cotă.	2
3.	Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora	Calcularea influenței factorilor de muncă la devierea fondului de timp efectiv lucrat, productivității muncii, volumului producției fabricate	2
4.	Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora	Calculul influenței factorilor privind asigurarea cu mijloace fixe și utilizarea lor la devierea randamentului mijloacelor fixe de producție, randamentul mijloacelor fixe active, volumului producției fabricate	2
5.	Analiza costului de producție și cheltuielilor entității	Calculul influenței factorilor asupra modificării costurilor directe în costul de producție. Analiza cheltuielilor entității.	2
6.	Analiza profitului	Analiza rezultatelor financiare și recomandări privind maximizarea acestora.	2
7.	Analiza rentabilității	Analiza principalilor indicatori ai rentabilității: economice și financiare	2
8.	Analiza situației patrimoniului	Analiza structurii și dinamicii patrimoniului: a activelor entității și surselor de finanțare a acestora	2
9.	Analiza creanțelor și datoriilor curente	Evaluarea generală a dinamicii creanțelor și datoriilor curente; determinarea ponderii creanțelor în suma activelor totale și suma activelor circulante; determinarea ponderii datoriilor curente în valoarea surselor totale și a datoriilor totale. Aprecierea structurii creanțelor și a datoriilor curente după următoarele criterii: tipul acestora, conținutul economic și caracterul de achitare. Desfășurarea analizei factoriale a duratei de rotație a creanțelor și datoriilor curente.	2
	Analiza lichidității	Calcularea și aprecierea principalilor indicatorilor de lichiditate utilizați în activitatea economico-financiară (absolută, intermediară și curentă).	2

		Calcularea influenței factorilor generali și detaliați asupra modificării lichidității pentru depistarea cauzelor ce au determinat modificarea acesteia.	
--	--	--	--

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul la modulul „Analiza economico-financiară” are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar, iar finalitățile procesului de instruire sunt materializate prin competențe.

Curriculumul centrat pe competențe va răspunde mai bine cerințelor actuale ale vieții sociale și profesionale, ale pieței muncii, prin centrarea demersurilor didactice pe achizițiile concrete ale elevului. În cadrul procesului de învățământ se vizează formarea și dezvoltarea de competențe educaționale funcționale, de bază, necesare elevilor pentru a-și continua studiile și/ sau pentru a se încadra pe piața muncii. Competențele formate pe parcursul educației de bază răspund condiției de a fi necesare și benefice pentru individ și pentru societate în același timp. Acest curriculum pune accentul pe dimensiunea acțională în formarea personalității elevilor și focalizarea pe achiziții finale ale învățării. În acest scop, se recomandă respectarea următoarelor principii de formare a competențelor, care funcționează ca un set coerent de legități moderne centrate pe axiologia celui ce învață:

a) *Principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor* care postulează ideea că, în învățare trebuie să existe un proces activ de înțelegere și prelucrare a datelor de informare pe schemele intelectuale anterioare, de construire a unor scheme noi, și totodată de sesizare a relațiilor dintre fenomene și de stabilire a cauzalității.

b) *Principiul psihogenetic al stimulării și accelerării dezvoltării stadiale a inteligenței* este un principiu de maximă generalitate, deoarece întregul proces educațional se realizează în acord cu o schemă generală de evoluție a inteligenței și a posibilității accelerării dezvoltării stadiale a acesteia. Evoluția inteligenței este însă stimulată de procese educaționale care „grăbesc” dezvoltarea acesteia, ca rezultat al unor procese educaționale activizante, cu un pronunțat caracter formativ.

c) *Principiul învățării prin acțiune* analizează relațiile dintre elementele procesului educațional: raportul dintre calitate și timp, motivația, învățarea reflexivă și altele, bazându-se pe ideea că învățarea prin acțiune reprezintă o sursă semnificativă de creștere a eficienței procesului de instruire.

d) *Principiul flexibilității și receptivității față de cerințele pieței muncii* - presupune o stabilitate relativă a prevederilor curriculare dar și o deschidere față de noutățile și inovațiile ce se produc pe segmentele specifice ale pieței muncii din domeniul economiei și finanțelor.

Metodologia de predare-învățare a analizei rapoartelor financiare în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar este bazată pe principiul învățării prin lecții teoretice, lecții practice, utilizarea jocurilor didactice, studiilor de caz ș.a.

Nivelul calitativ al procesului educațional este condiționat și de stilul de predare și strategia didactică utilizată de către profesori. Utilizarea metodelor în context formativ îi vizează atât pe profesori, cât și pe elevi și presupune o participare activă prin efort comun vizând atingerea achizițiilor finale. Metodele centrate pe elev stimulează gândirea, capacitatea de comunicare, voința, motivația, interesul.

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative, printre avantajele cărora putem enumera următoarele:

- Sunt centrate pe elev și activitate.
- Pun accent pe dezvoltarea gândirii critice, formarea aptitudinilor și a deprinderilor.
- Încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea.

- Determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale.

Se recomandă orientarea către metodele bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru.

În scopul formării competențelor profesionale, profesorii utilizează o varietate de metode interactive în cadrul orelor, care încurajează elevii să participe la discuții, să expună propria părere, având ca scop motivarea acestora spre noi performanțe. Printre metodele și tehnicile activ-participative utilizate la acest modul se enumeră: „Brainstormingul”, „Cubul”, „Metoda Studiului de caz”, „Tehnica ciorchinelui”, „RAI”, „Diagrama WENN”, „Metoda 6-3-5”, „Explozia stelară” etc.

Aceste metode sunt cele care reușesc să satisfacă atât exigențele unui învățământ formativ centrat pe competențe, cât și exigențele elevilor ce doresc o școală modernă, în care dorințele și nevoile lor de formare sunt prioritare. Se recomandă utilizarea metodelor de instruire precum:

1) „Brainstormingul” – care în traducere directă înseamnă „furtună în creier” constituie o modalitate de generare a ideilor într-un interval de timp scurt. Fiind o metodă eficientă pentru generarea în grup a ideilor, ea reprezintă metoda pusă în serviciul didactic pentru a stimula imaginația creatoare a elevilor și dezvoltarea gândirii critice.

Brainstormingul scris este mai eficient decât cel oral, deoarece la el îndrăznesc să participe chiar și cei timizi, care uneori nu sânt capabili de a lucra conform cerințelor la brainstormingul oral. Totodată, brainstormingul este caracterizat de mai multe variabile, printre care: o atmosferă relaxantă, libertatea exprimării ideilor, jocul creativ.

2) Tehnica ciorchinelui este o tehnică eficientă de predare și învățare care încurajează elevii să gândească liber și deschis. Ciorchinele este un tip de „brainstorming” prin care se stimulează evidențierea legăturilor dintre idei; reprezintă o modalitate de a construi sau realiza asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor. Ciorchinele este o strategie de găsire a căii de acces la propriile cunoștințe, înțelegeri sau convingeri legate de o anumită temă.

Etapele realizării ciorchinelui:

1. Prezentarea cuvântului-cheie sau propoziției-nucleu:
 - cadrul didactic scrie un cuvânt sau o propoziție-nucleu în mijlocul tablei;
2. Explicarea regulilor pe care le presupune tehnica:
 - cadrul didactic le oferă elevilor explicațiile necesare;
 - îi încurajează pe elevi să scrie cuvinte sau sintagme în legătură cu tema pusă în discuție.
3. Realizarea propriu-zisă a ciorchinelui:
 - cadrul didactic le cere elevilor să lege cuvintele sau ideile produse de cuvântul sau propoziția-nucleu prin linii care evidențiază conexiunile între idei, realizând astfel o structură în formă de ciorchine;
4. Reflecția asupra idelor emise și conexiunilor realizate.

Regulile pentru utilizarea acestei tehnici sunt:

- notarea tuturor ideilor legate de tema respectivă;
- lipsa judecății ideilor expuse;
- dintr-o idee dată pot apărea alte idei, astfel se pot construi „sateliți” ai ideii respective;
- apariția legăturilor numeroase și variate între idei.

Utilizarea acestei metode presupune următoarele avantaje:

- fixarea ideilor și structurarea informațiilor;
- înțelegerea ideilor;
- poate fi aplicată atât individual (chiar și la evaluare), cât și la nivelul întregii clase pentru sistematizarea și consolidarea cunoștințelor;

- în etapa de reflecție, elevii pot fi ghidați prin intermediul unor întrebări, în ceea ce privește gruparea informațiilor în funcție de anumite criterii.

3) Metoda studiului de caz mijlocește o confruntare directă cu o situație din viața reală, autentică, având un pronunțat caracter activ și evidente valențe euristice și aplicative.

Studiul de caz este o metodă de confruntare directă a participanților cu o situație reală, autentică, luată drept exemplu tipic, reprezentativ pentru un set de situații și evenimente problematice.

Această metodă urmărește realizarea contactului elevilor cu realitățile complexe, autentice dintr-un domeniu dat și testarea gradului de operaționalitate a cunoștințelor însușite și a capacităților formate, în situații-limită.

Pentru ca o anumită situație să poată fi considerată și analizată precum un „caz”, ea trebuie să aibă anumite particularități:

- să aibă relevanță în raport cu obiectivele activității;
- să fie autentică;
- să fie motivant, să suscite interes din partea participanților;
- să aibă valoare instructivă în raport cu competențele profesionale, științifice, etice.

Etapele acestei metodei sunt:

1. Prezentarea clară, precisă și completă a cazului, în concordanță cu obiectivele propuse.
2. Clarificarea eventualelor neînțelegeri în legătură cu acel caz.
3. Studiul individual al cazului:
 - elevii se documentează, identifică soluții de rezolvare a cazului, pe care le și notează;
4. Dezbateră în grup a modurilor de soluționare a cazului:
 - analiza diferitelor variante de soluționare a cazului, analiza critică a fiecăreia dintre acestea;
 - ierarhizarea soluțiilor.
5. Luarea deciziei în legătură cu soluția cea mai potrivită și formularea concluziilor.
6. Evaluarea modului de soluționare a cazului și evaluarea participanților.

Avantajele utilizării metodei Studiului de caz sunt:

- familiarizarea participanților cu situații concrete de viață;
- valorificarea cunoștințelor și capacităților elevilor în contexte reale, realizând astfel legătura teoriei cu practica;
- dezvoltarea cooperării;
- dezvoltarea gândirii și a operațiilor acesteia;
- formarea și dezvoltarea competențelor cognitive și metacognitive;
- dezvoltarea competențelor comunicaționale;
- dezvoltarea capacității investigative;
- dezvoltarea capacității de luare a deciziilor.

4) Cubul este o tehnică prin care se evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut, care poate fi utilizată atât în etapa de evocare, cât și de reflecție. Tehnica constă în:

- Elevii citesc un text sau realizează o investigație pe o temă dată. Activitatea poate fi desfășurată individual sau în perechi.
- Li se solicită elevilor care au la dispoziție un cub de hârtie să scrie pe fiecare față a cubului următoarele cuvinte:

- Descrie! (cum arată)
- Compară! (cu cine se aseamănă și de cine deferă)
- Asociază! (la ce te face să te gândești)
- Analizează! (Ce conține, din ce e compus)

- Aplică! (dă un exemplu propriu)
- Argumentează pro sau contra! (e bun? E rău? De ce?).

Procesele de gândire implicate sunt asemănătoare celor prezentate în taxonomia lui Bloom. Astfel se realizează implicarea elevilor în înțelegerea unui conținut informațional.

5) **Metoda 6-3-5**

Metoda se numește „6-3-5”, deoarece grupele sunt compuse din 6 membri, se enunță 3 idei care sunt îmbunătățite de ceilalți 5 elevi. După formularea subiectului pentru care se cer soluții, clasa este împărțită în grupe de 6 elevi. Se formulează 3 cerințe și se distribuie foi pe care s-a realizat un tabel cu 3 coloane. Un elev al grupei formulează 3 răspunsuri, apoi foaia este transmisă de la un coleg la altul. Următorii 5 elevi modifică creativ ideile primite.

Cadrul didactic primește foile, centralizează ideile, le clasifică în funcție de importanța lor.

Pentru realizarea feed-back-ului și stimularea autoevaluării vor fi discutate și analizate ideile formulate. Această metodă prezintă următoarele avantaje:

- Oferă elevilor mai puțin comunicativi posibilitatea de a se exprima;
- Dezvoltă spiritul critic;
- Încurajează competiția între grupuri;
- Încurajează solidaritatea membrilor echipei; îmbină munca de echipă cu cea individuală.

6) **Metoda „Diagrama VENN”** este formată din două cercuri care se suprapun parțial.

În intersecția celor două cercuri se grupează asemănările, iar spațiile rămase libere din cercuri se notează deosebiriile dintre două aspecte, idei, concepte.

Elevii pot lucra individual, în perechi sau în echipe, învățând prin colaborare. Diagrama se poate completa în grup, iar la final se expun lucrările pe pereții clasei. Grupele de elevi vor analiza diagramele, vor face observații, completări la adresa celorlalte lucrări.

Această metodă contribuie la dezvoltarea capacității de sinteză, la dezvoltarea gândirii critice, la dezvoltarea spiritului de cooperare și colaborare.

7) **Problematicizarea** este considerată în didactica modernă una dintre cele mai valoroase metode, deoarece orientează gândirea elevilor spre rezolvarea independentă de probleme. Utilizând metoda în discuție, profesorul pune pe elev în situația de a căuta un răspuns pertinent, o soluție pentru problema cu care se confruntă. Punctul de pornire îl constituie crearea situației –problemă, care desemnează o situație contradictorie pentru elev, dificilă, deoarece se crează un conflict între experiența de cunoaștere a elevului și elementul de noutate cu care se confruntă acesta.

Situația-problemă este necesar să prezinte următoarele caracteristici:

- să prezinte o dificultate cognitivă pentru elev, rezolvarea acesteia necesită un efort real de gândire;
- să trezească interesul elevului, să-l surprindă, să-l uimească, provocându-l să acționeze (să caute, să depășească obstacolele, să alcătuiască, să facă legături cu ce cunoaște, să descopere, să decidă);
- să orienteze activitatea școlarului în direcția rezolvării, aflării soluției de rezolvare.

Rezolvarea situației problemă solicită logica elevului, inducția, deducția, intuiția, analogia, dar și voința și perseverența. Metoda este foarte bună, deoarece are un pronunțat caracter formativ:

- a) antrenează întreaga personalitate a elevului (intelectul, calitățile voliționale, afectivitatea), captând atenția și mobilizând la efort propriu;
- b) cultivă autonomia acțională și curajul în formarea unor proiecții proprii;
- c) formează un stil activ de muncă;
- d) asigură susținerea motivației învățării și sporește durabilitatea învățării;
- e) dă încredere în sine.

În condițiile unui învățământ modern, în care demersul didactic trebuie să formeze o flexibilitate a competențelor elevilor, folosirea metodelor interactive pentru dezvoltarea gândirii critice devine o

necesitate.

Metodele interactive de grup promovează interacțiunea dintre mințile participanților, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ:

- Dezvoltarea motivației pentru învățare;
- Dezvoltarea gândirii critice;
- Transformă elevul din obiect în subiect al învățării;
- Angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere;
- Asigură elevului condițiile optime de a se afirma individual și în echipă.

Un imperativ al timpului reprezintă utilizarea tehnologiilor informaționale moderne în procesul educațional. Resursele web pot fi folosite la selectarea unor conținuturi informaționale de ultimă oră, la modelarea unor situații practice. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o dimensiune foarte importantă a procesului de învățare întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acesteia. Ca activitate psihopedagogică, evaluarea reprezintă activitatea de verificare, măsurare și apreciere a achizițiilor și rezultatelor obținute de către elevi. În predarea disciplinelor economice, această activitate ridică dificultăți deosebite, deoarece atitudinile intelectuale și comportamentul economic nu sunt imediat exprimabile, iar posibilitățile de măsurare sunt reduse.

La modulul „Analiza economico-financiară”, vor fi utilizate mai multe modalități și strategii de evaluare. Astfel, pentru fiecare unitate de învățare va fi aplicată evaluarea formativă, sub forma testelor grilă, studiilor de caz, rezolvarea exercițiilor etc. De asemenea, vor fi utilizate și evaluările sumative (tematice), iar la finalul cursului elevii vor susține un examen. Pentru lecțiile de tip prelegere preponderent va fi utilizată evaluarea orală, sub forma discuțiilor, brainstorming, analize, studii de caz, exprimarea și argumentarea opiniilor etc., scopul fiind de a le dezvolta elevilor abilitățile și competențele de a comunica coerent și argumentat utilizând limbajul de specialitate, iar la lecțiile de tip seminar va fi utilizată evaluarea în scris, sub forma testelor-grilă, rezolvarea situațiilor problemă, dezvoltându-le elevilor capacitățile de sistematizare și de sinteză a cunoștințelor.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Exercițiu rezolvat	• Corectitudinea formulării ipotezelor. • Corectitudinea raționamentelor. • Corectitudinea testării ipotezelor. • Corectitudinea strategiei rezolutive. • Corectitudinea rezultatelor. • Modul de prezentare a rezultatelor. • Modul de interpretare a rezultatelor.

2.	Problemă rezolvată	• Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
3.	Demonstrație	• Corectitudinea ipotezei. • Corectitudinea concluziei. • Corectitudinea metodei de demonstrație. • Originalitatea metodei de demonstrație. • Corectitudinea raționamentelor. • Calitatea prezentării textuale și grafice.
4.	Proiect elaborat	• Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
5.	Referat	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
6.	Rezumat scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă.

		• Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, • frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat citeț, lizibil, plasarea clară în pagină.
7.	Studiu de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.

Lista orientativă a categoriilor de produse și procese, recomandate pentru evaluarea competențelor funcțional-acționare este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Analiza economico-financiară	• Corespunderea termenilor de referință. • Corespunderea standardelor și normativelor în vigoare. • Corectitudinea calculelor. • Fundamentarea deciziilor. • Completitudinea setului de documente. • Ținuta lingvistică. • Ținuta grafică. • Respectarea termenilor de elaborare.

		• Productivitatea.
--	--	--------------------

Pe parcursul modului se realizează evaluare formativă prin aplicarea produselor pentru măsurarea competențelor cognitive și funcțional-acționare din tabelele de mai sus, iar la sfârșitul lui se realizează evaluarea sumativă pentru verificarea atingerii competențelor. Nota finală a elevilor se va calcula utilizând o formulă ponderată de calcul, astfel 60 % va reprezenta media notelor curente obținute pe parcursul semestrului, iar 40 % va constitui nota obținută la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM. Situatii financiare. Cercetări statistice. Balanța conturilor sintetice pe subconturi. Balanța timpului de muncă. Planul de afaceri.
Pentru orele practice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM. Situatii financiare. Cercetări statistice. Balanța conturilor sintetice pe subconturi. Balanța timpului de muncă. Planul de afaceri.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	BUȘE L., SIMINICĂ M., CÎRCIUMARU D., GANEA M. Analiză economico-financiară. Craiova: SITECH, 2009. 183 p.	Biblioteca Științifică ASEM
2.	COVLEA M. Analiza–diagnostic economico-financiară. București: Nomina Lex, 2009. 251 p.	Biblioteca Științifică ASEM
3.	COJOCARU C. Analiza economico-financiară. București: Editura Economică, 1997. 576 p.	Biblioteca Științifică ASEM Biblioteca CEEF
4.	GHEORGHIU A, Analiza economico-financiară la nivel microeconomic. București: Editura Economică, 2004, 320 p.	Biblioteca Științifică ASEM
5.	GEORGESCU N. Analiza bilanțului contabil. București: Editura Economică, 1999	Biblioteca Științifică ASEM

6.	IȘFĂNESCU A. Ghid practic de analiză economico-financiară. București: Editura Tribuna Economică, 1999, 447 p.	Biblioteca CEEF
7.	MĂRGULESCU D. Analiza economico-financiară a întreprinderii. București: Editura Economică, 1994, 388 p.	Biblioteca CEEF
8.	MĂRGULESCU D., MITRAN D., VASILE E. Analiza economico-financiară în industrie – comerț - turism și probleme în orizontul dezvoltării. București: BREN, 2011. 360 p.	Biblioteca Științifică ASEM
9.	PETRESCU S. Analiză și diagnostic financiar-contabil. Ghid teoretico-aplicativ. Ediția a II-a revizată și adăugată. București: CECCAR, 2008. 402 p.	Biblioteca CEEF
10.	STĂNESCU C., IȘFĂNESCU A., BĂICUȘI A. Analiza economico-financiară. București: Editura Economică, 1996, 320 p.	Biblioteca CEEF
11.	SÂRBU V., STRATU O. Analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016, 287 p.	Biblioteca CEEF
12.	SÂRBU V., STRATU O., TESLARU M. Culegere de teste și exerciții la analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016, 165 p.	Biblioteca CEEF
13.	SIMINICĂ M. Diagnosticul financiar al firmei. Craiova: Universitară, 2008. 250 p.	Biblioteca Științifică ASEM
14.	ȘERBAN P., Analiza activității economico-financiare. București: EDP, 1995, 182 p.	Biblioteca CEEF
15.	ȚIRIULNICOVA N. (coordonator) Analiza rapoartelor financiare. Chișinău: ACAP, 2011, 400p.	Biblioteca CEEF
16.	VINTILĂ G. Diagnosticul financiar și evaluarea întreprinderilor. București: EDP, 1998.	Biblioteca CEEF
17.	БЕРСТАЙН Л. Анализ финансовой отчетности. Москва: Финансы и статистика, 1996.	Biblioteca Științifică ASEM
18.	БОЧАРОВ В. Финансовый анализ. Санкт-Петербург. 2001, 183с.	Biblioteca Științifică ASEM
19.	ЕФИМОВА О., МЕЛЬНИК М. Анализ финансовой отчетности. Москва. 2004, 408с.	Biblioteca Științifică ASEM
20.	КОВАЛЕВ В. Финансовый анализ: методы и процедуры. Москва: Финансы и статистика, 2001, 396с.	Biblioteca Științifică ASEM
21.	САВИЦКАЯ Г. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. Минск: ООО Новое знание. 2002.	Biblioteca Științifică ASEM
22.	СЕЛЕЗНЕВА Н., ИОНОВА А. Финансовый анализ. Москва: ЮНИТИ, 2003.	Biblioteca Științifică ASEM